

Bakgrunn for vedtak

Bøla kraftverk

Steinkjer kommune i Nord-Trøndelag fylke

Norges
vassdrags- og
energidirektorat

Tiltakshaver	Strinde og Bøle Almenning
Referanse	201100610-18
Dato	21.06.2016
Notatnummer	KSK-notat 71/2016
Ansvarlig	Øystein Grundt
Saksbehandler	Sissel Jakobsen

Dokumentet sendes uten underskrift. Det er godkjent i henhold til interne rutiner.

E-post: nve@nve.no, Postboks 5091, Majorstuen, 0301 OSLO, Telefon: 09575, Internett: www.nve.no
Org.nr.: NO 970 205 039 MVA Bankkonto: 7694 05 08971

Hovedkontor
Middelthunsgate 29
Postboks 5091, Majorstuen
0301 OSLO

Region Midt-Norge
Vestre Rosten 81
7075 TILLER

Region Nord
Kongens gate 14-18
8514 NARVIK

Region Sør
Anton Jenssensgate 7
Postboks 2124
3103 TØNSBERG

Region Vest
Naustdalsvn. 1B
Postboks 53
6801 FØRDE

Region Øst
Vangsvæien 73
Postboks 4223
2307 HAMAR

Sammendrag

Strinde og Bøle Allmenning søker om tillatelse til å utnytte et fall på 87 meter i elva Bøla i Steinkjer kommune til kraftproduksjon. Inntaket er planlagt på kote 184 og kraftstasjonen på kote 97. Vannveien er planlagt som nedgravd rørgate langs eksisterende vei på østsiden av elva, og får en total lengde på 950 meter. Bøla kraftverk er planlagt med installert effekt på 2 MW.

En utbygging etter omsøkt plan vil gi om lag 5,6 GWh/år i ny fornybar energiproduksjon. Dette er en produksjon som er vanlig for småkraftverk. Selv om dette isolert sett ikke er et vesentlig bidrag til fornybar energiproduksjon, så utgjør småkraftverk samlet sett en stor andel av ny tilgang de senere år. De tre siste årene (2013-15) har NVE klarert drøyt 2 TWh ny energi fra småkraftverk. De konsesjonsgitte tiltakene vil være et bidrag i den politiske satsingen på småkraftverk, og satsingen på fornybar energi.

Steinkjer kommune mener at saken ikke er tilstrekkelig belyst til at de kan ta stilling til søknaden. Dette gjelder særlig virkninger for friluftsliv og det nærliggende hyttefeltet. Fylkesmannen i Nord-Trøndelag har ikke vesentlige innvendinger til konsesjonssøknaden, men forutsetter at det blir pålagt avbøtende tiltak. Skjærkjell reinbeitedistrikt mener at tiltaket er for dårlig utredet med tanke på reindriftsinteresser. Kraftverket ligger i et viktig vinterbeite for rein, og distriktet var ikke informert om planene før de mottok søknaden på høring fra NVE. Strinde og Bøle hytteeierforening er positiv til søknaden.

De aller fleste prosjektene vil ha enkelte negative konsekvenser for en eller flere allmenne interesser. For at NVE skal kunne gi konsesjon til kraftverket må virkningene ikke bryte med de føringer som er gitt i Olje- og energidepartementets retningslinjer for utbygging av små vannkraftverk. Videre må de samlede ulempene ikke være av et slikt omfang at de overskrider fordelene ved tiltaket. NVE kan sette krav om avbøtende tiltak som del av konsesjonsvilkårene for å redusere ulempene til et akseptabelt nivå.

Prosjektet vil gi ca. 5,6 GWh/år, til en pris over gjennomsnittlig prisnivå for småkraftsøknader. Bøla kraftverk berører naturtypene bekkekløft og et meanderende elveparti, begge med C-verdi. NVE mener at naturtypene kan bli påvirket av tiltaket, men i begrenset grad. Det er registrert én rødlisteart i influensområdet; gubbeskjegg (NT). Arten er knyttet til gammel barskog og ikke særlig avhengig av fuktighet fra vassdrag. Vi legger til grunn at arten ikke vil bli påvirket av vannføringsendringene. Inntaksdammen vil ligge nær innfartsveien til et populært friluftsområde, men vil ikke være synlig fra turområdet. Dammen ligger også nær to hytteområder, og noen av hyttene vil få utsyn til inntaksdammen. Vi legger til grunn at tiltaket er samlokalisert med eksisterende inngrep. Tiltaket berører et vinterbeiteområde for rein i Skjærkjell reinbeitedistrikt. Etter NVEs vurdering vil reinen kunne fortsette å beite i området også etter en eventuell utbygging av kraftverket. Anleggsperioden kan tilpasses reinens bruk av området.

I vedtaket har NVE lagt vekt på at en utbygging av kraftverket vil være et bidrag til fornybar energiproduksjon med begrensede miljøeffekter gitt avbøtende tiltak. Under forutsetning av gjennomføring av disse tiltakene mener NVE at konsekvensene kan reduseres slik at virkningene for allmenne og private interesser er akseptable.

Etter en helhetsvurdering av planene og de innkomne høringsuttalelsene, mener NVE at fordelene ved det omsøkte tiltaket er større enn ulemper for allmenne og private interesser og at kravet i vannressursloven § 25 er oppfylt. NVE gir Strinde og Bøle Allmenning tillatelse etter

vannressursloven § 8 til å bygge og drive Bøla kraftverk. Tillatelsen gis på nærmere fastsatte vilkår.

Innhold

Sammendrag	1
Søknad	3
Høring og distriktsbehandling	5
NVEs vurdering	10
NVEs konklusjon	16
Forholdet til annet lovverk	17
Merknader til konsesjonsvilkårene etter vannressursloven	19
Vedlegg	21

Søknad

NVE har mottatt følgende søknad fra Strinde og Bøle allmenning, datert 13.5.2015:

Søknad om konsesjon for bygging av Bøla kraftverk

Strinde og Bøle allmenning ønsker å utnytte vannfallet i elva Bøla i Steinkjer kommune i Nord-Trøndelag fylke, og søker herved om følgende tillatelser:

I Etter vannressursloven, jf. § 8, om tillatelse til:

- *Bygging av Bøla kraftverk, Steinkjer kommune, Nord-Trøndelag fylke*

II Etter energiloven om tillatelse til:

- *Bygging og drift av Bøla kraftverk, med tilhørende koblingsanlegg og kraftlinjer som beskrevet i søknaden.*

Det opplyses at søker har fallretter og øvrige rettigheter til å gjennomføre utbyggingen.

Bøla kraftverk, endelig omsøkte hoveddata

TILSIG		Hovedalternativ
Nedbørfelt	km ²	33
Årlig tilsig til inntaket	mill.m ³	39,5
Spesifikk avrenning	l/s/km ²	38,0
Middelvannføring	l/s	1 250
Alminnelig lavvannføring	l/s	99
5-persentil sommer (1/5-30/9)	l/s	120
5-persentil vinter (1/10-30/4)	l/s	130

KRAFTVERK

Inntak	moh.	184
Avløp	moh.	97
Lengde på berørt elvestrekning	m/km	1,5
Brutto fallhøyde	m	87
Midlere energiekvivalent	kWh/m ³	0,196
Slukeevne, maks	l/s	2 800
Minste driftsvannføring	l/s	140
Planlagt minstevannføring, sommer	l/s	120
Planlagt minstevannføring, vinter	l/s	120
Tilløpsrør, diameter	mm	1 100
Tunnel, tverrsnitt	m ²	-
Tilløpsrør/tunnel, lengde	m	-
Installert effekt, maks	MW	2,0
Brukstid	timer	2 950

PRODUKSJON

Produksjon, vinter (1/10 - 30/4)	GWh	2,7
Produksjon, sommer (1/5 - 30/9)	GWh	2,9
Produksjon, årlig middel	GWh	5,6

ØKONOMI

Utbyggingskostnad	mill.kr	34,6
Utbyggingspris	kr/kWh	5,30

Bøla kraftverk, elektriske anlegg

GENERATOR

Ytelse	MVA	2,4
Spenning	kV	0,7

TRANSFORMATOR

Ytelse	MVA	2,4
Omsetning	kV/kV	0,7/22

NETTILKNYTNING (kraftlinjer/kabler)

Lengde	km	2,3
Nominell spenning	kV	22
		Jordkabel

Om søker

Strinde og Bøle Almenning ble stiftet i 1895. Allmenningen har fallretter og grunneierrettigheter i utbyggingsområdet.

Beskrivelse av området

Bøla ligger ca. 1,8 km i luftlinje sør for Snåsavatnet. Prosjektområdet ligger ca. 26 km i luftlinje nordøst for Steinkjer og ca. 24 km sørvest for Snåsa. Området er noe berørt av inngrep, med en skogsvei opp langs Korsdalen og hytter ved Drivsvatnet og Øyingen. Disse områdene er mye brukt som utfartsområder hele året. Landskapet er dekket av skog, med noen myrområder og små innsjøer. Det finnes både fosser, stryk, kulper og stilleflytende partier på utbyggingsstrekningen.

Teknisk plan

Inntak

Inntaket er planlagt som en ca. fire meter høy dam på ca. kote 180. Dammen bygges i betong med en bredde på ca. 20 meter. Det installeres bjelkestengsel, varegrind og stengeanordning. Inntaksmagasinet får et volum på ca. 2400 m³ og neddemt areal blir ca. 1200 m². Det blir liggende et fast vannspeil på ca. kote 180.

Vannvei

Fra inntaket vil vannveien bestå av nedgravd rør langs eksisterende vei. Rørgata får en total lengde på ca. 950 meter. I anleggsfasen blir det et ryddebelte på inntil 20 meter.

Kraftstasjon

Kraftstasjonen er tenkt plassert på kote 95 med turbinsenter på kote 97. Stasjonen vil ligge på østsiden av Bøla. Bygningen vil få en høyde på ca. fem meter og grunnflate på ca. 80 m². Arealbehovet vil være ca. 0,2 daa.

Det monteres en peltonturbin og aggregat med ytelse 2,0 MW. Det monteres også en generator med ytelse 2,4 MVA og 0,7 kV spenning.

Utløpet ledes til elva i en ca. 80 meter lang kanal gjennom en myr.

Nettilknytning

Kraftverket vil tilknyttes eksisterende nett gjennom en ca. 2,5 km lang ny jordkabel. Det må etableres ny netstasjon i tilknytningspunktet.

Veier

Den eksisterende veien langs Korsdalen vil bli benyttet i anleggstiden. I driftsfasen vil veien bli benyttet som adkomstvei til både kraftverket og inntaket. Det er ikke behov for bygging av nye veier ved etablering av kraftverket.

Massetak og deponi

Det vil ikke bli behov for deponering av masser.

Arealbruk

I søknaden er det oppgitt et arealbehov på 33 daa.

Forholdet til offentlige planer

Kommuneplan

Det er oppgitt i søknaden at inntaksområdet ligger like innenfor grensene til et LNF A-område. Resten av det berørte området ligger innenfor et LNF B-område. Kommunen påpeker at hele prosjektområdet ligger innenfor LNF A-området.

Verneplan for vassdrag

Bøla er ikke del av et vernet vassdrag.

Nasjonale laksevassdrag

Bøla er ikke del av et nasjonalt laksevassdrag.

Andre verneområder

Det er ingen verneområder i tiltakets influensområde. Det nærmeste verneområdet er Klingsundet naturreservat ca. 11 km nordvest for inntaket.

EUs vanndirektiv

Bøla tilhører vannforekomst 128-188R Strindfjellvassdraget, som er klassifisert til å ha svært god miljøtilstand.

Høring og distriktsbehandling

Søknaden er behandlet etter reglene i kapittel 3 i vannressursloven. Den er kunngjort og lagt ut til offentlig ettersyn. I tillegg har søknaden vært sendt lokale myndigheter og interesseorganisasjoner, samt berørte parter for uttalelse. NVE var på befaring i området den 22.10.2015 sammen med

representanter for søkeren, kommunen, Fylkesmannen, Skjækerfjell reinbeitedistrikt og Strinde og Bøle hytteeierforening. Høringsuttalelsene har vært forelagt søkeren for kommentar.

Høringspartenes egne oppsummeringer er referert der hvor slike foreligger. Andre uttalelser er forkortet av NVE. Fullstendige uttalelser er tilgjengelige via offentlig postjournal og/eller NVEs nettsider.

NVE har mottatt følgende kommentarer til søknaden:

Steinkjer kommune uttalte seg i brev av 19.08.2015. Kommunen mener at saken ikke er tilstrekkelig belyst til å ta stilling til anbefaling om konsesjon. Kommunen påpeker følgende:

- Det er opplyst i søknaden at det meste av tiltaket berører et LNF B-område. Dette er ifølge kommunen ikke riktig. Hele tiltaket ligger et LNF A-område.
- I forbindelse med beskrivelse av utbyggingsalternativer kommer det ikke tydelig frem hva som ville være forskjellen i virkninger for friluftsliv, miljø og landbruk.
- Bøla tilhører Strindfjellvassdraget. Vassdraget har status «god» i henhold til vanndirektivet. Bøla kraftverk forventes ifølge søknaden å gi liten til middels konsekvens på terrestrisk miljø og liten negativ konsekvens på akvatisk miljø. Kommunen ønsker at Fylkesmannens miljøvernavdeling vurderer om inngrepet vil kunne føre til statusendring i henhold til vannforskriftens krav om miljøtilstand «god» innen 2021. Rapporten «Virkninger på biologisk mangfold» tar ikke stilling til eventuelle påvirkninger på miljøtilstanden i henhold til vannforskriften.
- Virkninger for friluftsliv er for dårlig utredet. Strinde og Bøle allmenning etablerte et hyttefelt ved Drivsvatnet på 70-tallet. Influensområdet for fauna inkluderer nesten hele hyttefeltet. Avstanden til nærmeste hytte vil være 50-70 meter fra inntaket. Støy, synlighet og visuelle virkninger for hytteområdet er ifølge kommunen lite omtalt i søknaden. Kommunen mener at Strinde og Bøle hytteeierforening bør være med på befaringen for å belyse virkningene for hyttefeltet tilstrekkelig. Kommunen opplyser også om at det er et stisystem ikke langt fra kraftverkets utløp i tillegg til en ferdselsvei mellom Snåsavatnet og Øyingen hvor virkningene er sparsomt vurdert i søknaden. Kommunen viser i den sammenheng til naturmangfoldloven § 1.
- Minstevannføring bør ikke være under alminnelig lavvannføring, jf. naturmangfoldloven §§ 9,10 og 12.
- Det må etableres et system for kvalitetssikring, dokumentasjon, kontroll og varsling for nedtapping og minstevannføring.
- Allmennheten skal så langt praktisk mulig kunne kontrollere at kravet til minstevannføring overholdes.
- Skilting skal skje i tråd med gjeldende skiltnormer for damanlegg.

Fylkesmannen i Nord-Trøndelag skriver i brev av 01.09.2015 at de ikke har vesentlige innvendinger til konsesjonssøknaden, men forutsetter at det blir pålagt avbøtende tiltak. Ved en eventuell konsesjon, anbefaler fylkesmannen følgende tiltak:

- Tilpasse anleggsperioden etter reindriftens bruk av området.
- Pålegge minstevannføring på nivå med lavvann 5-persentil.
- Flytte inntaksdam lenger ned i elva for å unngå terrenginngrep og inntaksdam ved hyttefelt og innfallsporten til et viktig fritids-/friluftsområde i Steinkjer kommune.
- Støydempingstiltak ved inntaksdam og kraftstasjon.
- Endre avløp fra kraftstasjonen for å redusere terrenginngrep.
- Jordkabel ved nettilkobling av hensyn til kollisjonsfare for skogsfugl/ryper og av hensyn til landskapsbildet.
- Etablere kunstige hekkeplasser for fossefall.

Anbefalingene er basert på følgende vurderinger:

Reindrift:

Ifølge fylkesmannen er det gjort en god vurdering av reindriftens bruk av området. Fylkesmannen opplyser at området er viktig for vinterbeite, at det i perioder kan være mye rein der, og at anleggsperioden må tilpasses dette.

Miljø:

Fylkesmannen peker på at utbygging av mange små vassdrag kan føre til en bit-for-bit-utbygging med betydelige og uoversiktlige miljøkonsekvenser, og understreker derfor behovet for beslutningsgrunnlag som er godt nok. Fylkesmannen viser til at gjennomført befaringsområde som ligger til grunn for kartlegging og dokumentasjon av biologisk mangfold, begrenser seg til én dags befaringsområde og mener derfor at beslutningsgrunnlaget som foreligger på miljøfeltet er begrenset.

Friluftsliv:

Ifølge FM er fritids- og friluftsinntakene for dårlig beskrevet i søknaden. De skriver at planområdet ligger like ved et av de største hytteområdene i Steinkjer kommune, og inntil et av kommunens viktigste friluftsområder opp mot Brandheia/Brandheiklumpen som også er kommunens høyeste fjell (818 moh). Det er også etablert flere turstier i nedre del av vassdraget som i noen grad vil bli berørt av planene. Planlagt inntaksdam er plassert helt inntil veien for nevnte hytteområde og friluftsområde. Dammen blir liggende 75-80 meter fra de nærmeste hyttene. Fylkesmannen anbefaler derfor at inntaksdammen flyttes lenger ned.

Landskap:

Fylkesmannen er uenig i verdivurderingen av landskap som er satt til middels verdi og konsekvensvurdering som er satt til ubetydelig til liten negativ konsekvens for landskap. Etter fylkesmannens vurdering er landskapsverdiene i området betydelige, og virkningene undervurdert i søknaden. Særlig inntak og kraftstasjon vil medføre vesentlige inngrep og gi negative landskapsvirkninger, særlig for det nærliggende hytteområdet.

Biologisk mangfold

- Verdifulle naturtyper

I miljørapporten er det vist til to registrerte lokalt viktige naturtyper.

- Bekkekløft

Bøla har gravd ut en liten bekkekløft i berørt elvestrekning. Lokaliteten fremstår som lite utviklet, men det er tydelige verdier i kløfta som skiller den ut fra andre deler av prosjektstrekningen. Bekkekløfta er verdisatt til lokalt viktig.

- Meanderende elveparti

I nedre deler av berørt elvestrekning får Bøla en stilleflytende karakter ved en liten elveslette med meandersvinger der det er naturlig erosjon i ytterkant og masseavsetninger i innersvingen. Det uttales i miljørapporten at skogavvirkning på 70-tallet har redusert verdien for området som trolig tidligere har hatt sumpskog. Lokaliteten blir vurdert å være en lokalt viktig naturtype, og får ikke høyere verdi på grunn av de inngrep som er gjort på 70-tallet.

- Fossefall

Fylkesmannen er kjent med registreringer av fossefall på andre deler av vassdraget, og mener det er stor sannsynlighet for at arten hekker på berørt elvestrekning. De ber om at det etableres kunstige hekkplasser for fossefall ved en eventuell konsesjon.

- Fisk og ferskvannsorganismer

Av miljørapporten fremgår at Bøla ikke har anadrom fisk eller strekninger med storørret fra Snåsavatnet. Elva har imidlertid enkelte kulper på strekningen som egner seg for vanlig ørret. Drivsvatnet like oppstrøms inntaket har bestand av ørret og bidrar til Bølas ørretbestand.

Elvemusling

Nærmeste kjente forekomst av elvemusling er Seemselva på motsatt side av Snåsavatnet. Fylkesmannen har imidlertid ikke opplysninger om mulig forekomst av elvemusling i Bøla.

Ål

Eventuell forekomst av ål er ikke omtalt i fremlagte konsesjonssøknad. Det er forekomst av ål i Snåsavatnet der Bøla renner ut. Fylkesmannen har imidlertid ikke opplysninger om mulig forekomst av ål i Bøla.

Miljørapporten konkluderer med at prosjektområdet har liten til middels verdi for akvatisk miljø, og at tiltaket forventes å gi middels negativ konsekvens for akvatisk miljø.

Fylkesmannen har ikke vesentlige merknader til verdisetting eller konsekvensvurdering for fisk og ferskvannsorganismer.

For øvrig konstaterer fylkesmannen at det ikke er relevant å gjøre vurderinger innen fagområdene landbruk og beredskap.

Direktoratet for mineralforvaltning (DMF) skrev i brev av 12.6.2015 at Bøla kraftverk ikke kommer i konflikt med bergrettigheter eller kjente mineralske forekomster. DMF har derfor ingen merknader til planene.

Skjækerfjell reinbeitedistrikt uttalte seg i brev av 2.7.2015 hvor de skriver at det omsøkte tiltaket ligger midt i viktige vinterbeiteområder for rein, og at de ikke er informert om planene før de mottok søknaden på høring fra NVE. De er ikke kjent med at tiltakshaver har vært i kontakt med tidligere leder i reinbeitedistriktet Ole Frank Hætta, som det er opplyst i søknaden. Reinbeitedistriktet (rbd) peker på at det er uheldig at de ikke har vært kontaktet, fordi det er bedre for alle parter at de involveres så tidlig som mulig i prosessen.

Videre mener rbd. at tiltaket er for dårlig utredet med tanke på reindriftsinteresser, og kan derfor ikke uttale seg til saken med de opplysninger som foreligger. Ifølge rbd. er det usikkerhet rundt plassering av kraftstasjon, hvordan dammen vil påvirke isforhold på elva og hvordan støy og aktivitet i anleggsperioden vil påvirke reinen. De opplyser om at det per i dag er utfordringer i området med påkjørsel av rein på jernbanen, og er redde for at problemet kan økte som følge av mer aktivitet og støy.

Rbd. gjør også oppmerksom på at omsøkte Strindelva kraftverk i Snåsa kommune berører distriktets vinterland.

Strinde og Bøle Allmenning har i e-post av 18.10.2015 kommentert de innkomne uttalelsene:

«Kommentar til fylkesmannens uttalelse.

Når det gjelder reindrift har vi dialog med Reineiere gjennom Protect. Vi vil selvfølgelig ta hensyn til når eventuell utbygging skal foregå så dette ikke blir til skade for reinen.

Ser lite konflikt når drift er kommet i gang.

Veien hvor røtrase går er helårs vei frem til hyttefelt og det er derfor trafikk i området fra før.

Når det gjelder kommentar til miljøkonsekvenser er disse minimale etter vårt syn. De vil ikke ha noen innflytelse på hytteområdet og vil vel bare være til fordel for hytteiere, da utbygging vil føre til bedre veistandard.

Har vært i dialog med hytteierforening som bare har vært positive til prosjektet.

Ingen hytter vil bli berørt av støy fra anlegget. Vi er sterkt uenige i fylkesmannens vurdering av miljøkonsekvenser. Alle punktene som nevnes under Biologisk mangfold og videre, er nedenfor det regulerte området, og vil derfor ikke bli berørt.

Det er litt rart at fylkesmannen er bekymret for at en utbygging vil være til sjenanse for hytteiere, når han samtidig gir uttrykk for positiv støtte til trafikk av 800 person, på vei og gjennom hyttefelt i forbindelse med Steinkjer kommunes sitt opplegg med 10 på topp aksjonen. Fylkesmannen ser åpenbart på dette som et positivt tiltak. Vil nok tro at reineiere og en del berørte hytteiere ikke er enig i dette.

Når det gjelder fylkesmannens tilrådinger.

- 1. Vi vil tilpasse utbygging i samråd med reineiere i området.*
- 2. Minstevannføring er jo lovpålagt så den skal selvfølgelig overholdes.*
- 3. Det er ikke aktuelt å flytte inntaksdam da det vil redusere fallet betraktelig.*
- 4. Inntaksdam vil føre til mindre støy fra fossen og heller ikke kraftstasjon vil berøre hytteiere, dog vil vi jo støydempe kraftstasjon så ikke det vil forstyrre og skremme reinen.*
- 5. Når det gjelder avløp fra kraftstasjonen vil den bli gjort på en måte som ikke vil være til hinder for reinstrekk.*
- 6. Nettilkobling vil som det går frem i konsesjonssøknaden bli nedgravd.*
- 7. Hva det menes med etablering av kunstige hekkeplasser for fossefall er vi ikke sikre på. Men dette kan vurderes hvis dette menes å være et godt tiltak.*

Når det gjelder uttalelse fra Steinkjer kommune går det på det samme som fylkesmannen har bemerkt og svarene er derfor de samme.

Som tidligere nevnt har vi hatt en egen befarings med berørte reindrifts og vil på alle måter samarbeide med disse for at utbygging skal føre til minst mulig ulemper for deres utøvelse av reindrift i området.»

Tilleggsopplysninger

Steinkjer kommune vektla i sin høringsuttalelse at Strinde og Bøle hytteeierforening burde være med på befaringsen. Hytteeierforeningen var representert på befaringsen, og sendte inn en høringsuttalelse i etterkant av gjennomført befarings.

I uttalelsen av 27.10.2015, har foreningen vurdert flere temaer knyttet til utbyggingen. Tiltaket er vurdert å ikke gi vesentlige ulemper ved plassering av inntaksdam, verken visuelt eller for bruk av tilgjengelige friluftsområder. Redusert vannføring er også vurdert å ikke gi vesentlige visuelle endringer til ulempe for hytteeiere/turgåere. Når det gjelder berørte arealer, forutsetter foreningen at disse blir best mulig skånet for ødeleggelse, og at terrenget blir reetablert og revegetert med naturlig vegetasjon. Foreningen påpeker at dersom behovet for lager-, oppstillings- og parkeringsplasser i anleggsperioden påvirker parkeringsplasser som er tilrettelagt for hytteeierne, skal dette omfattes av eksisterende avtaleforhold angående veier. De forutsetter at byggeperioden ikke medfører ulemper for hytteeierne ved Drivsvatnet og Øyingen.

For øvrig påpeker foreningen at det i dag er problemer med vann og is på veien i perioder med særlig høy vannføring. Ved en utbygging vil tiltakshaver gjennomføre tiltak på veien. Hytteeierforeningen forutsetter da å kunne komme med uttalelser i saken.

På befaringsen den 22.10.2015, beklaget Strinde og Bøle Allmenning at Skjækerfjell reinbeitedistrikt ikke var blitt kontaktet i forbindelse med planlegging av tiltaket. Det var enighet om at de skulle få gjennomført en utredning av virkninger for reinbeitedistriktets interesser i området. Strinde og Bøle Allmenning hadde da vært på en egen befarings med Skjækerfjell reinbeitedistrikt den 2.10.2015. I etterkant av befaringsen har partene vært i dialog for å bli enige om utredningsomfang og en samarbeidsavtale om planlegging av kraftverket. I e-post av 9.3.2016 informerte Strinde og Bøle Allmenning NVE om at de opplevde at det fra reinbeitedistriktets side ble stilt urimelige kommersielle krav mot allmenningen. NVE har ikke senere mottatt nye utredninger av virkninger for reindrift.

NVEs vurdering

Hydrologiske virkninger av utbyggingen

Kraftverket utnytter et nedbørfelt på 33 km² ved inntaket, og middelvannføringen er beregnet til 1,25 m³/s. Avrenningen er stabil fra år til år med dominerende høst- og vårflokker. Laveste vannføring opptrer gjerne om vinteren, men det kan også forekomme perioder med svært lav vannføring på sommeren. 5-persentil sommer- og vintervannføring er beregnet til henholdsvis 120 og 130 l/s. Alminnelig lavvannføring for vassdraget ved inntaket er beregnet til 99 l/s. Maksimal slukeevne i kraftverket er planlagt til 2,8 m³/s og minste driftsvannføring 0,14 m³/s. Det er foreslått å slippe en minstevannføring på 120 l/s hele året. Ifølge søknaden vil dette medføre at ca. 70 % av tilgjengelig vannmengde benyttes til kraftproduksjon.

Det meste av overløpet vil komme i flomperioder. De store flomvannføringerne blir i liten grad påvirket av utbyggingen. Ifølge søknaden vil det være overløp over dammen ca. 42 dager i et middels vått år. I 93 dager vil vannføringen være under summen av minste driftsvannføring og minstevannføring og derfor for liten til at det kan produseres kraft, slik at kraftstasjonen må stoppe og hele tilsiget slippes forbi inntaket. Tilsiget fra restfeltet vil i gjennomsnitt bidra med 200 l/s ved kraftstasjonen.

Produksjon og kostnader

Med bakgrunn i de hydrologiske dataene som er lagt frem i søknaden, har søker beregnet gjennomsnittlig kraftproduksjon i Bøla kraftverk til omtrent 5,6 GWh/år fordelt på 2,7 GWh vinterproduksjon og 2,9 GWh sommerproduksjon. Byggekostnadene er estimert til 34,6 mill. kr. Dette gir en utbyggingspris på 6,20 kr/kWh, noe som er over gjennomsnittet for en småkraftverk.

NVE har kontrollert de fremlagte beregningene over produksjon og kostnader. Vi har ikke fått vesentlige avvik i forhold til søkers beregninger.

Naturmangfold

Det er utført feltregistrering av naturtyper og vegetasjon én gang ved berørt elvestrekning i forbindelse med søknad om utbygging av Bøla kraftverk. Befaringen ble gjennomført den 6.7.2010 av Sweco Norge. Influensområdet er vurdert å ha middels verdi for terrestrisk biologisk mangfold og liten verdi for akvatisk biologisk mangfold.

Naturtyper

Det er registrert to verdifulle naturtyper i influensområdet: bekkekløft og meandersving, begge med C-verdi. Bekkekløfta er nordvendt og ikke spesielt dyp. Det er flere lave, forskifrede bergvegger og variasjon i elvas strømhastighet. Kløfta er størst i øvre del, og avsluttes med en foss. Det ble ikke observert fossesprøytnsoner på befaringen, men enkelte sprutpåvirkede stokker ble registrert. Lokaliteten fremstår som lite utviklet, men det er tydelige verdier i kløfta som skiller den fra andre deler av prosjektslekningen og området rundt. Lenger ned i elva endrer elva karakter og renner stilleflytende over en liten slette hvor naturtypen meandersving er lokalisert. Området rundt er preget av inngrep etter skogbruk, og den meanderende prosessen er svært redusert i den lille lokaliteten fordi det er berg i store deler av yttersvingen. Lokaliteten er dessuten liten med begrensede utviklingsmuligheter.

En bekkekløft er en V-dal eller et gjel som går ned i fast fjell. Utforming og størrelse kan variere betraktelig, men ofte renner det en bekk eller en elv gjennom kløfta. Norge har et internasjonalt ansvar for å ta vare på bekkekløfter, og forvaltningen skal være spesielt oppmerksom på den rødlistede naturtypen kontinentale skogsbekkekløfter. Norge har et særskilt ansvar for å ta vare på bekkekløfter fordi dette er leveområder for en rekke arter av planter, sopp og dyr. Trange daler og gjel har lite direkte solinnstråling og miljøet blir mer fuktig enn i området rundt. Spesielt viktig er områder hvor utglidninger og ras er vanlig, siden disse skaper et dynamisk miljø som gir grunnlag for variert arts mangfold. Ras og flom fører også til oppsamling av død ved i elva, som igjen gir gode leveforhold for sopp og insekter. Elva vil være viktig for fuktigheten i kløfta, spesielt i områder hvor elva går i fosser eller stryk hvor vann spruter over vegetasjonen i kantsonen.

I en meanderende elv eroderer elva naturlig i ytterkanten av buen, og avsetter masser på innsiden av buen. Etter hvert vil store flommer bryte gjennom det stadig smalere partiet mellom svingene, og det

dannes en kroksjø. Generelt er meanderende elvepartier sjeldent forekommende i Norge, og er en aktuell kandidat som utvalgt naturtype.

NVE mener at naturtypene kan bli påvirket av tiltaket, men i begrenset grad. Begge naturtypelokalitetene har fått C-verdi fordi de er lite utviklet og preget av inngrep i nærliggende områder. Når det gjelder bekkekløfta, kan mikroklimatiske endringer mot noe tørrere luft og høyere temperaturer i sommersesongen gi endrede vekstbetingelser for fuktighetskrevenne arter. Dette kan til en viss grad avbøtes ved tilstrekkelig minste vannføring. I tillegg vil store flommer fortsatt gi høy vannføring ved at det er overløp over dammen. Fraføring av vann vil kunne redusere den meanderende prosessen i meandersvingen ytterligere. NVE legger imidlertid til grunn at det er samløp med Skavdalsbekken oppstrøms meandersvingen, og at det vil stå et vannspeil i det sakterennende partiet også etter utbygging.

Plantearter

Influensområdet er beskrevet som et skogsområde med fuktig skogstype hvor det er potensial for rødlistede arter. Det er imidlertid ikke funnet rødlistearter i influensområdet, med unntak av den regionalt levedyktige arten gubbeskjegg (NT). Det er ikke spesielt høy artsdiversitet av moser eller lav i bekkekløfta. Interessante arter som er funnet er i tillegg til gubbeskjegg, gammelgranlav, brun korallav voksende på trær, groplav på kvister av gran og fleinljåmose.

NVE mener at vegetasjonen langs berørt elvestrekning kan bli påvirket av en eventuell utbygging ved endrede vekstbetingelser. Tørketålende arter kan øke sin utbredelse på bekostning av fuktighetskrevenne arter, men det er etter NVEs vurdering ikke grunnlag for å tro at arter vil forsvinne. Når det gjelder gubbeskjegg som er den eneste registrerte rødlistearten (NT) på prosjektstrekningen, er arten knyttet til gammel barskog og ikke særlig avhengig av fuktighet fra vassdrag. Vi legger til grunn at arten ikke vil bli påvirket av vannføringssendringene.

Fisk

Verdien for fisk og ferskvannsfauna er liten. Det er ikke områder for anadrom fisk eller storørret i influensområdet. Elva har små kulper og flate partier på strekningen hvor det ble observert elvelevende ørret under befaringen. I Drivsvatnet rett oppstrøms inntaket er det både ørret og røye. Ørret derfra bidrar til elvas ørretbestand. Det er ikke påvist ål eller elvemusling i elva, og fylkesmannen har ikke opplysninger om mulige forekomster av disse artene.

Etter NVEs vurdering kan redusert vannføring gi redusert mattilgang for ørret, og føre til lavere bestandstetthet av arten. Selv om tettheten av ørret kan gå ned, finnes det informasjon om at ørret vil kunne gyte og oppholde seg på utbygde strekninger dersom det slippes tilstrekkelig minste vannføring (*NVE-rapport 31/2014*). Samløpet med Skavdalsbekken vil også bidra med å opprettholde vannføring i nedre del av elva. NVE har ikke tillatt forholdet særlig vekt.

Fossefall

Fossefall ble ikke observert under befaringen, men arten er vanlig forekommende i området. I tillegg er det egnede hekkelokaliteter og gode forhold for matsøk for fossefallet. Det er derfor forutsatt i miljørapporten at fossefallet benytter Bøla som leveområde.

Fylkesmannen viser til at det er registrert fossefall langs andre deler av vassdraget, og mener det er stor sannsynlighet for at arten også hekker langs berørt elvestrekning. De anbefaler etablering av kunstige hekkel plasser for fossefall.

Arten bruker elva til matsøk, og er avhengig av at det er en viss bestand av bunndyr og vannlevende insekter. Arten er avhengig av å finne skjulte hekkeplasser i elveløpet. NVE mener at kraftverket med tilstrekkelig minstevannføring vil gi begrensede virkninger for fossekallen, da dette vil opprettholde noe bunndyrproduksjon. Avbøtende tiltak som kunstige hekkeplasser kan pålegges av fylkesmannen i medhold av standard naturforvaltningsvilkår.

Pattedyr

Influensområdet inngår som leveområde til gaupe (VU), og er del av et viktig område for hønsefugl og elg.

Etter NVEs vurdering vil tiltaket ikke gi virkninger for pattedyr.

Forholdet til naturmangfoldloven

Alle myndighetsinstanser som forvalter natur, eller som fatter beslutninger som har virkninger for naturen, plikter etter naturmangfoldloven § 7 å vurdere planlagte tiltak opp mot naturmangfoldlovens relevante paragrafer. I NVEs vurdering av søknaden om Bøla kraftverk legger vi til grunn prinsippene i naturmangfoldloven §§ 8-12 samt forvaltningsmålene i naturmangfoldloven §§ 4 og 5.

Fylkesmannen viser til at det er gjennomført én dags befaring, og mener at beslutningsgrunnlaget for naturmangfold er begrenset. Kunnskapen om naturmangfoldet og effekter av eventuelle påvirkninger er basert på den informasjonen som er lagt fram i søknaden, miljørapport, høringsuttalelser, samt NVEs egne erfaringer. NVE har også gjort egne søk i tilgjengelige databaser som Naturbase og Artskart den 11.5.2016. Etter NVEs vurdering er det innhentet tilstrekkelig informasjon til å kunne fatte vedtak og for å vurdere tiltakets omfang og virkninger på det biologiske mangfoldet. Samlet sett mener NVE at sakens kunnskapsgrunnlag er godt nok utredet, jamfør naturmangfoldloven § 8.

I influensområdet til Bøla kraftverk finnes naturtypene bekkekløft (C-verdi) og meandersving (C-verdi). Rødlistarten gubbeskjegg (NT) er registrert i influensområdet. En eventuell utbygging av Bøla vil etter NVEs mening ikke være i konflikt med forvaltningsmålet for naturtyper og økosystemer gitt i naturmangfoldloven § 4 eller forvaltningsmålet for arter i naturmangfoldloven § 5 gitt krav om minstevannføring.

NVE har også sett påvirkningen fra Bøla kraftverk i sammenheng med andre påvirkninger på naturtypene, artene og økosystemet. Den samlede belastning på økosystemet og naturmangfoldet er blitt vurdert, jamfør naturmangfoldloven § 10. Den samlede belastningen anses ikke som så stor at den blir avgjørende for konsesjonsspørsmålet.

Etter NVEs vurdering foreligger det tilstrekkelig kunnskap om virkninger tiltaket kan ha på naturmiljøet, og NVE mener at naturmangfoldloven § 9 (føre-var-prinsippet) ikke skal tillegges særlig vekt. Avbøtende tiltak og utformingen av tiltaket vil spesifiseres nærmere i våre merknader til vilkår dersom det blir gitt konsesjon. Tiltakshaver vil da være den som bærer kostnadene av tiltakene, i tråd med naturmangfoldloven §§ 11-12.

Landskap/friluftsliv/brukerinteresser

Prosjektområdet ligger i landskapsregionen «Dal og fjellbygder i Trøndelag». Landskapet i det berørte området er ifølge søknaden typisk for regionen og av middels verdi. Det er et skoglandskap som er tydelig kulturpåvirket gjennom aktivt jord- og skogbruk, med hogstfelt, skogsveier og dyrket mark. Flere små elver renner i V-daler og det finnes mange små og store vann. Snåsavatnet preger det store landskapsbildet.

Bøla og dalen som elva renner i, er ifølge søknaden ikke et viktig element for landskapet. Det er vurdert at kraftverket vil påvirke landskapsverdiene i ubetydelig til liten grad. Veien som går langs den planlagte rørgata og forbi både kraftstasjon og inntak, fører inn til to hytteområder ved Drivsvatnet og Øyingen hvor det ligger henholdsvis 19 og 97 hytter. Her er det et godt og lett tilgjengelig utfartsterreng, og området er mye brukt hele året til fotturer, bærplukking, jakt og skiturer. Like nord for stasjonen er det en natursti som er del av et større nett av turstier. Det finnes ørret i elva, men det er ikke kjent at noen fisker der selv om elva er egnet til fiske i de stilleflytende partiene vest for kraftstasjonen.

Kommunen og Fylkesmannen i Nord-Trøndelag mener at virkningene for landskap og friluftsliv er for dårlig utredet og beskrevet i søknaden. De påpeker at planområdet ligger ved et av de største hytteområdene i Steinkjer kommune, og nær et av kommunens viktigste friluftsområder. Det planlagte inntaket ligger nær veien opp mot friluftsområdet, og dammen blir liggende 50-80 meter fra de nærmeste hyttene. Fylkesmannen anbefaler derfor at inntaket flyttes lenger ned i elva. Støy og visuelle virkninger er ifølge kommunen for dårlig beskrevet i søknaden. Kommunen skriver også at det finnes turstier nær utløpet og en ferdselsvei mellom Snåsavatnet og Øyingen der virkningene er sparsomt vurdert. Kommunen opplyser om at hele tiltaket ligger i et LNF A-område. For øvrig mener de at beskrivelsen av utbyggingsalternativer i søknaden ikke viser eventuelle forskjeller i virkninger for blant annet friluftsliv. Fylkesmannen skriver i sin uttalelse at landskapsverdiene i området er betydelige, og at både landskapsverdi og virkninger for landskap er undervurdert i søknaden. Særlig inntak og kraftstasjon vil ifølge fylkesmannen gi negative virkninger for landskap, og særlig for det nærliggende hytteområdet. Fylkesmannen ber om at det stilles krav til støydempingstiltak ved inntaksdam og kraftstasjon, og om at avløpet endres for å redusere terrenginngrep. Strinde og Bøle hytteeierforening stiller seg positive til søknaden, men forutsetter at berørt areal blir mest mulig skånet for ødeleggelse, og at terrenget blir reetablert og revegetert med naturlig vegetasjon.

NVE konstaterer at tiltaket vil ligge nær et populært friluftsområde med store landskapsverdier. Inntaket vil ligge nær et hytteområde og rett ved innfartsveien til kommunens mest populære turområde. NVE mener at virkningene for landskap og friluftsliv er tilstrekkelig utredet. Rørgata vil ligge nedgravd langs eksisterende vei, og visuelle virkninger av rørgata er etter vår vurdering derfor små. Når det gjelder inntaksdammen, vil de visuelle virkningene etter vår vurdering være akseptable. Inntaket vil ikke generere støy. Selv om dammen vil bli synlig fra veien opp til det populære turområdet, vil den ikke være synlig fra selve turområdet. For de fleste hyttene vil inntaksdammen være synlig bare fra veien inn til hytta, mens det fra noen av hyttene vil være utsyn til dammen. Ved en eventuell konsesjon vil det settes vilkår om støydempingstiltak i kraftstasjonen, jf. forslag lagt frem i søknaden. Vi legger til grunn at tiltaket er samlokalisert med eksisterende inngrep og vil ved en eventuell konsesjon sette vilkår om at området skal settes i stand etter at anleggsperioden er over. Av hensyn til produksjonsmengde vil det ikke være aktuelt å flytte inntaksdammen lenger ned i elva.

Reindrift

Prosjektområdet ligger i Skjærkerfjell reinbeitedistrikt, som omfatter arealer i Snåsa, Steinkjer og Verdal kommuner. Det er fem siidaandeler i distriktet. Reinsdyr er ofte å se på isen ved Drivsvatnet og rundt hyttene i området. Influensområdet inngår i distriktets vår- og vinterbeiteland. Vinterbeite er minimumsfaktor, og verdien av influensområdet for reindrift er derfor satt til stor i søknaden.

Skjærkerfjell reinbeitedistrikt har ikke tatt stilling til søknaden fordi de mener at tiltaket er for dårlig utredet for deres interesser. De mener at det er stor usikkerhet rundt virkningene av kraftstasjonen, hvordan dammen vil påvirke isforhold på elva og hvordan støy og aktivitet i anleggsperioden vil

påvirke reinen. De opplyser om at det per i dag er utfordringer i området med påkjørsel av rein på jernbanen, og er redde for at problemet kan økte som følge av mer aktivitet og støy. Fylkesmannen i Nord-Trøndelag ber om at anleggsperioden tilpasses reinens bruk av området.

Reinbeitedistriktet var representert på befaringen, og det ble diskutert hvordan støy fra kraftstasjonen ville påvirke reinen i forbindelse med flytting. Det var også et tema hvordan tiltaket ville påvirke isforholdene i elva. Representantene var også opptatt av at det var viktig å se tiltaket i sammenheng med andre prosjekter i distriktet som NVE har til behandling. Dette gjelder Strindelva og Jørstadelva småkraftverk i Snåsa kommune og Hyllfjellet, Sognavola og Markavola vindkraftverk i Verdal kommune. Strindelva småkraftverk og det omsøkte vindkraftverket berører også reinbeitedistriktets vinterland. På befaringen ble det enighet om at Strinde og Bøle Allmenning skulle få gjennomført en utredning av virkninger for reinbeitedistriktets interesser i området. I e-post av 9.3.2016 informerte Strinde og Bøle Allmenning NVE om at de opplevde at det fra reinbeitedistriktets side ble stilt urimelige kommersielle krav mot allmenningen. NVE har ikke senere mottatt nye utredninger av virkninger for reindrift.

NVE viser til at tiltaket ikke er KU-pliktig, og at vi ikke har hjemmel til å kreve en omfattende utredning for å kunne fatte vedtak i saken. Virkninger for reindrift ble etter vår vurdering godt belyst under befaringen. Vi legger til grunn for vurderingen at området i dag er preget av turaktivitet og biltrafikk opp til hyttene og utfartsområdet, og at tiltaket ikke berører områder som har særverdi for reindrifta. Tiltaket er i hovedsak planlagt langs eksisterende vei med unntak av kraftstasjonen som er planlagt i en tilgrodd myr like ved veien. Ved å trekke stasjonen nærmere elva enn det som er beskrevet i søknaden så vil den beslaglegge mindre areal og ligge til enda mindre hinder for beitende rein. Etter NVEs vurdering vil reinen kunne fortsette å beite i området også etter en eventuell utbygging av kraftverket. I søknaden er det foreslått å redusere støy fra kraftstasjonen ved å montere tunge gummimatter ved utløpet, eventuelt ved å benytte et vannlås-system. Ved en eventuell konsesjon vil det settes vilkår om at anleggsperioden skal tilpasses reinens bruk av område samt vilkår om støydempende tiltak. Med slike krav mener NVE at reindriftens interesser er ivarettatt på en god måte.

Kulturminner

I OEDs retningslinjer for små vannkraftverk fremgår det at det generelt skal vises varsomhet ved inngrep i verdifulle kulturmiljø og områder med kulturminner. Det kan ikke utføres tiltak som kan skade fredete kulturminner uten tillatelse fra kulturminnemyndighetene. Det står også at inngrep som bryter med landskapets og kulturmiljøets egenart og verdi og som kan virke negativt på stedidentiteten, bør unngås.

Det er flere kjente kulturminner i området rundt Bøla, med blant annet Bølareinen og andre helleristninger ved Bølas utløp i Snåsavatnet. Det er ikke registrert automatisk fredete eller nyere tids kulturminner i prosjektområdet. § 9. Helleristningene vil ikke bli berørt av tiltaket.

Dersom det gis konsesjon, vil det følge av standardvilkår for kulturminner at konsesjonær plikter å undersøke om tiltaket berører automatisk fredete kulturminner, herunder samiske kulturminner. NVE mener dette kan utføres før innsendelse av detaljplan. Byggearbeid kan da planlegges slik at inngrepene ikke skader verdifulle kulturminner.

Landbruk og skogbruk

Strinde og Bøle Allmenning driver aktivt skogbruk i prosjektområdet. Siste hogst langs prosjekstrekingen ble utført i ca. år 2000. Allmenningen planter nye granfelt fortløpende, og har

planer om å fortsette å drive skogen med uttak av hogstmoden skog. Prosjektet er planlagt slik at man ikke kommer i konflikt med skogressursene. Det er ingen beiterettigheter i prosjektområdet. Tiltaket er ifølge søknaden forventet å gi ubetydelig til liten negativ konsekvens for landbruk.

NVE slutter seg til søkers vurdering om at tiltaket ikke vil ha virkninger for skogbruk.

Vanntemperatur, isforhold og lokalklima

Bøla er delvis islagt om vinteren, og vinterstid forekommer det isgang i elva. Lokalklimaet blir ikke vesentlig påvirket av utbyggingen. Det er ikke forventet endringer som påvirker forholdene for frostrøyk eller isgang som følge av utbyggingen. Tiltaket er forventet å gi ubetydelig konsekvens for vanntemperatur, isforhold og lokalklima.

NVE slutter seg til vurderingene om at tiltaket ikke vil gi vesentlige virkninger for vanntemperatur, isforhold og lokalklima.

Samfunnsmessige fordeler

En eventuell utbygging av Bøla kraftverk vil gi 5,6 GWh ny fornybar kraft i et gjennomsnittså. Denne produksjonsmengden regnes som vanlig for et småkraftverk. Småkraftverk utgjør et viktig bidrag i den politiske satsingen på fornybar energi. Det omsøkte tiltaket vil gi inntekter til søker og grunneiere og generere skatteinntekter. Videre vil Bøla kraftverk styrke næringsgrunnlaget i området og dermed kunne bidra til å opprettholde lokal bosetning.

Oppsummering

Prosjektet vil gi ca. 5,6 GWh/år, til en pris over gjennomsnittlig prisnivå for småkraftsøknader. Bøla kraftverk berører naturtypene bekkekløft og meandersving, begge med C-verdi. NVE mener at naturtypene kan bli påvirket av tiltaket, men i begrenset grad. Det er registrert én rødlisteart i influensområdet; gubbeskjegg (NT). Arten er knyttet til gammel barskog og ikke særlig avhengig av fuktighet fra vassdrag. Vi legger til grunn at arten ikke vil bli påvirket av vannføringsendringene. Inntaksdammen vil ligge nær innfartsveien til et populært friluftsområdet, men vil ikke være synlig fra turområdet. Dammen ligger også nær to hytteområder, og noen av hyttene vil få utsyn til inntaksdammen. Vi legger til grunn at tiltaket er samlokalisert med eksisterende inngrep. Tiltaket berører et vinterbeiteområde for rein i Skjækerfjell reinbeitedistrikt. Etter NVEs vurdering vil reinen kunne fortsette å beite i området også etter en eventuell utbygging av kraftverket. Anleggsperioden vil tilpasses reinens bruk av området.

NVEs konklusjon

Etter en helhetsvurdering av planene og de foreliggende uttalelsene mener NVE at fordelene av det omsøkte tiltaket er større enn skader og ulemper for allmenne og private interesser slik at kravet i vannressursloven § 25 er oppfylt. NVE gir Strinde og Bøle Allmenning tillatelse etter vannressursloven § 8 til bygging av Bøla kraftverk. Tillatelsen gis på nærmere fastsatte vilkår.

Dette vedtaket gjelder kun tillatelse etter vannressursloven.

Forholdet til annet lovverk

Forholdet til energiloven

Strinde og Bøle Almenning har framlagt planer om installasjon av elektrisk høyspentanlegg som innebærer en nettilknytning på 2,3 km ny 22 kV jordkabel til eksisterende linjenett samt installering av en generator med spenning på 0,7 kV og en transformator for omsetning til 22 kV.

Virkningene av nettilknytningen har inngått i NVEs helhetsvurdering av kraftverksplanene. Virkningene av nettilknytningen er vurdert som ubetydelige.

Trønder Energi Nett er områdekonsesjonær og skal ifølge søknaden stå for bygging og drift av anlegget. Etter etablert praksis kan nødvendige høyspentanlegg bygges i medhold av nettselskapets områdekonsesjon. Hvis dette gjøres, er det ikke nødvendig med en egen anleggskonsesjon etter energiloven for høyspenttilknytning til 22 kV nett. De elektriske komponentene som installeres inne i kraftverket krever ikke konsesjon etter energiloven (jamfør Odelstingproposisjon nr 43 1989-90, s 87). Bygging og drift av de elektriske komponentene i kraftverket omfattes av FOR-2006-04-28-458 *Forskrift om sikkerhet ved arbeid i og drift av elektriske anlegg* og FOR-2005-12-20-1626 *Forskrift om elektriske forsyningsanlegg* og ivaretas av Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap.

Etter vilkår i områdekonsesjonen skal områdekonsesjonær fremlegge planer for ny nettilknytning og eventuell forsterkning for kommune, fylkesmann, grunneiere og andre berørte for uttalelse. Ved uenighet om løsninger kan områdekonsesjonær legge saken frem for NVE som da vil behandle saken som en anleggskonsesjon.

Trønder Energi Nett har som netteier og områdekonsesjonær kommentert linjetilknytningen, og uttaler at det er kapasitet i distribusjonsnettet.

NVE har ikke gjort en egen vurdering av kapasiteten i nettet, og tiltakshaver er selv ansvarlig for at avtale om nettilknytning er på plass før byggestart. NVE vil ikke behandle detaljplaner før tiltakshaver har dokumentert at det er tilgjengelig kapasitet og at kostnadsfordelingen er avklart. Slik dokumentasjon må foreligge samtidig med innsending av detaljplaner for godkjenning, jamfør konsesjonsvilkårenes post 4. NVE understreker at Strinde og Bøle Allmenning må dekke nødvendige oppgraderinger i nettet gjennom anleggsbidrag.

Forholdet til plan- og bygningsloven

Forskrift om byggesak (byggesaksforskriften) gir saker som er underlagt konsesjonsbehandling etter vannressursloven fritak for byggesaksbehandling etter plan- og bygningsloven. Dette forutsetter at tiltaket ikke er i strid med kommuneplanens arealdel eller gjeldende reguleringsplaner. Forholdet til plan- og bygningsloven må avklares med kommunen før tiltaket kan iverksettes.

Forholdet til forurensningsloven

Det må søkes Fylkesmannen om nødvendig avklaring etter forurensningsloven i anleggs- og driftsfasen. NVE har ikke myndighet til å gi vilkår etter forurensningsloven.

Forholdet til EUs vanndirektiv i sektormyndighetens konsesjonsbehandling

Kommunen opplyser at Bøla tilhører Strindfjellvassdraget, og at vassdraget har status «god» i henhold til vanndirektivet. Bøla kraftverk forventes ifølge søknaden å gi liten til middels konsekvens på terrestrisk miljø og liten negativ konsekvens på akvatisk miljø. Kommunen ønsker at Fylkesmannens

miljøvernnavdeling vurderer om inngrepet vil kunne føre til statusendring i henhold til vannforskriftens krav om miljøtilstand «god» innen 2021. Rapporten «Virkninger på biologisk mangfold» tar ikke stilling til eventuelle påvirkninger på miljøtilstanden i henhold til vannforskriften.

NVE har ved vurderingen av om konsesjon skal gis etter vannressursloven § 8 foretatt en vurdering av kravene i vannforskriften (FOR 2006-12-15 nr. 1446) § 12 vedrørende ny aktivitet eller nye inngrep. NVE har vurdert alle praktisk gjennomførbare tiltak som vil kunne redusere skadene og ulempene ved tiltaket. NVE har satt vilkår i konsesjonen som anses egnet for å avbøte en negativ utvikling i vannforekomsten, herunder krav om minstevannføring og standardvilkår som gir vassdragsmyndighetene, herunder Miljødirektoratet/Fylkesmannen etter vilkårenes post 5, anledning til å gi pålegg om tiltak som senere kan bedre forholdene i det berørte vassdraget. NVE har vurdert samfunnsnyttene av inngrepet til å være større enn skadene og ulempene ved tiltaket. Videre har NVE vurdert at hensikten med inngrepet i form av fornybar energiproduksjon ikke med rimelighet kan oppnås med andre midler som miljømessig er vesentlig bedre. Både teknisk gjennomførbarhet og kostnader er vurdert.

Merknader til konsesjonsvilkårene etter vannressursloven

Post 1: Vannslipp

Følgende data for vannføring og slukeevne er hentet fra konsesjonssøknaden og lagt til grunn for NVEs konsesjon og fastsettelse av minstevannføring:

Middelvannføring	l/s	1 250
Alminnelig lavvannføring	l/s	99
5-persentil sommer	l/s	120
5-persentil vinter	l/s	130
Maksimal slukeevne	l/s	2 800
Maksimal slukeevne i % av middelvannføring	%	224
Minste driftsvannføring	l/s	140

I søknaden er det lagt frem forslag om minstevannføring på 120 l/s hele året, tilsvarende 5-persentilen for sommersesongen. I miljørapporten er det lagt vekt på at foreslått minstevannføring vil bidra til å opprettholde et visst fuktighetsnivå langs elva som vil ivareta fuktighetskrevende arter av moser og lav.

Steinkjer kommune påpeker at minstevannføring ikke bør være under alminnelig lavvannføring. Fylkesmannen ber om en minstevannføring tilsvarende 5-persentilen.

Med foreslått minstevannføring vil det være ca. 320 l/s restvannføring rett oppstrøms kraftstasjonen. Det tilsvarer ca. 25 % av uregulert middelvannføring. NVE fastsetter en minstevannføring på 120 l/s hele året. NVE legger til grunn at rødlistearten gubbeskjegg ikke er særlig påvirket av fuktighet fra vassdrag, at det ikke er gytende storørret i Bøla og at minstevannføringen vil opprettholde en viss produksjon av bunndyr som næring for fossefall.

Dersom tilsiget ved inntaket er mindre enn minstevannføringskravet, skal hele tilsiget slippes forbi inntaket.

NVE presiserer at start-/stoppkjøring av kraftverket ikke skal forekomme. Kraftverket skal kjøres jevnt. Inntaksbassenget skal ikke benyttes til å oppnå økt driftstid, og det skal kun være små vannstandsvariasjoner knyttet til opp- og nedkjøring av kraftverket. Dette er primært av hensyn til naturens mangfold og mulig erosjonsfare.

Post 4: Godkjenning av planer, landskapsmessige forhold, tilsyn m.v.

Detaljerte planer skal forelegges NVEs regionkontor i Trondheim og godkjennes av NVE før arbeidet settes i gang.

Før utarbeidelse av tekniske planer for dam og vannvei kan igangsettes, må søknad om konsekvensklasse for gitt alternativ være sendt NVE og vedtak fattet. Konsekvensklassen er bestemmende for sikkerhetskravene som stilles til planlegging, bygging og drift og må derfor være avklart før arbeidet med tekniske planer starter.

NVEs miljøtilsyn vil ikke ta planer for landskap og miljø til behandling før anlegget har fått vedtak om konsekvensklasse.

NVE vil ikke godkjenne planene før det er dokumentert at det er tilgjengelig kapasitet i nettet og at kostnadsfordelingen er avklart, jamfør våre merknader under avsnittet "Forholdet til energiloven".

Vi viser også til merknadene i vilkårenes post 6 nedenfor, om kulturminner.

Nedenstående tabell angir rammene som ligger til grunn for konsesjonen. NVE presiserer at alle føringer og krav som er nevnt i dokumentet gjelder.

NVE har gitt konsesjon på følgende forutsetninger:

Inntak	Inntaket skal i hovedsak plasseres som vist i søknaden, med nødvendige tilpasninger til bru og terreng. Landskapet skal settes i stand etter endt anleggsperiode. Teknisk løsning for dokumentasjon av slipp av minstevannføring skal godkjennes av NVE.
Vannvei	Vannveien skal gå som nedgravd rør langs eksisterende vei i Korsdalen.
Kraftstasjon	Kraftstasjonen skal plasseres noe lenger ned mot elva enn vist i søknaden. Nøyaktig plassering skal avklares i detaljplan.
Største slukeevne	Søknaden oppgir 2 800 l/s.
Minste driftsvannføring	Søknaden oppgir 140 l/s.
Installert effekt	Søknaden oppgir 2,0 MW.
Antall turbiner/turbintype	Søknaden oppgir én stk. peltonturbin.
Avbøtende tiltak	Kraftstasjonen skal utformes slik at støyproblematikk minimeres, jf. forslag i søknaden. Skjærkerfjell reinbeitedistrikt skal involveres i planleggingen slik at hensynet til deres bruk av området er ivaretatt i anleggsperioden.

Dersom det ikke er oppgitt spesielle føringer i tabellen ovenfor kan mindre endringer godkjennes av NVE som del av detaljplangodkjenningen. Anlegg som ikke er bygget i samsvar med konsesjon og/eller planer godkjent av NVE, herunder også planlagt installert effekt og slukeevne, vil ikke være berettiget til å motta el-sertifikater. Dersom det er endringer skal dette gå tydelig frem ved oversendelse av detaljplanene.

Post 5: Naturforvaltning

Vilkår for naturforvaltning tas med i konsesjonen selv om det i dag synes lite aktuelt å pålegge ytterligere avbøtende tiltak. Eventuelle pålegg i medhold av dette vilkåret må være relatert til skader forårsaket av tiltaket og stå i rimelig forhold til tiltakets størrelse og virkninger.

Post 6: Automatisk fredete kulturminner

NVE forutsetter at utbygger tar den nødvendige kontakt med fylkeskommunen og Sametinget for å klarere forholdet til kulturminneloven § 9 før innsending av detaljplan. Vi minner videre om den generelle aktsomhetsplikten med krav om varsling av aktuelle instanser dersom det støtes på kulturminner i byggefasen, jamfør kulturminneloven § 8 (jamfør vilkårenes pkt. 3).

Post 8: Terskler m.v.

Dette vilkåret gir hjemmel til å pålegge konsesjonær å etablere terskler eller gjennomføre andre biotopjusterende tiltak dersom dette skulle vise seg å være nødvendig.

Post 10: Registrering av minstevannføring m.v.

Steinkjer kommune skriver at det må etableres et system for kvalitetssikring, dokumentasjon, kontroll og varsling for nedtapping og minstevannføring. De ber også om at allmennheten så langt praktisk mulig skal kunne kontrollere at kravet til minstevannføring overholdes.

Det skal etableres en måleanordning for registrering av minstevannføring. Den tekniske løsningen for dokumentasjon av slipp av minstevannføringen skal godkjennes gjennom detaljplanen. Data skal fremlegges NVE på forespørsel og oppbevares så lenge anlegget er i drift.

Ved alle steder med pålegg om minstevannføring skal det settes opp skilt med opplysninger om vannslippbestemmelser som er lett synlig for allmennheten. NVE skal godkjenne merking og skiltenes utforming og plassering.

Vedlegg

Kart over inntak, rørgate og kraftstasjon. Plassering av kraftstasjon skal flyttes nordover mot elva. Endelig plassering avklares i detaljplan.

